

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13CoCsp/46/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8720201725
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Baran
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8720201725.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Barana a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Mariany Muránskej v spore žalobcu Y. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. XXX/X, XXX XX F., proti žalovanému W. F. F. C. SA, so sídlom W. M. X., XXX XX F., C., zapísaná v parížskom H. obchodu a spoločností pod č. XXX XXX XXX, konajúca na území X. H. prostredníctvom W. F. F. C. SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom O. X, XXX XX W., G.: XX XXX XXX, zapísanej v E. registri E. súdu W. I, oddiel: Po, vložka č. XXXX/B, právne zastúpený Y. kancelária Nagyová Tenkač, s.r.o., so sídlom Ružinovská 42, 821 01 Bratislava, IČO: 36 862 169, o zaplatenie bezdôvodného obohatenia, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Poprad, č.k. 17Csp/42/2020-105 zo dňa 22. júna 2021, takto jednohlasne

rozhodol:

- I. Mení rozsudok vo výroku II. tak, že žalovanému priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100% s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.
- II. Žalovanému priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že: „II. Žalobu zamietá.
- II. Stranám sporu náhradu trov konania nepriznáva.“
2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 451 ods. 1, 2, § 456, § 524 ods. 1, 2, § 525 ods. 1, 2, § 100 ods. 1, § 107 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, § 257 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok.
3. Vychádzal zo zistenia, že dňa XX.XX.XXXX právny predchodca žalobcu so spoločnosťou I. X. a.s. uzatvoril zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru na základe ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 4.999,- Sk (165,94 Eur). V rámci predmetnej úverovej zmluvy v bode C malo tiež dôjsť k uzatvoreniu zmluvy o revolvingovom úvere. Právny predchodca žalobcu prostredníctvom poskytnutej kreditnej karty čerpal celkovú sumu 1.095,- Eur a uhradil na kreditnú kartu sumu 2.454,- Eur. Dňa 21.03.2020 správca konkurznej podstaty právneho predchodcu žalobcu uzatvoril so žalobcom zmluvu o postúpení pohľadávok, pričom v čl. III bod 3.1. bola dohodnutá odplata za postúpenie pohľadávky a to vo výške 50,- Eur. Podľa vyjadrenia právneho predchodcu žalobcu, tento titulom revolvingového spotrebiteľského úveru celkovo vyčerpal sumu 1.265,50 Eur a uhradil v období od 11.09.2012 do 10.11.2017 titulom revolvingového spotrebiteľského úveru sumu 2.406,62 Eur. Žalovaný v konaní namietal aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu a vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku.

4. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že zmluva o postúpení pohľadávky bola riadne uzatvorená medzi zmluvnými stranami a podpísaná elektronickým podpisom s autorizáciou. Pokiaľ však predmetom zmluvy o postúpení pohľadávky je bezdôvodné obohatenie vzniknuté titulom neplatného právneho úkonu - zmluvy o spotrebiteľskom úvere a žalobca sa v konaní domáha vydania bezdôvodného obohatenia titulom neplatného právneho úkonu - zmluvy o revolvingovom úvere, žalobca nie je vecne aktívne legitimovaným subjektom na uplatnenie práva. Titulom zmluvy o postúpení pohľadávky by sa mohol úspešne domáhať vydania bezdôvodného obohatenia titulom neplatne uzatvorenej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, no nie zo zmluvy o revolvingovom úvere. Pre posúdenie aktívnej vecnej legitimácie je podstatný predmet zmluvy o postúpení pohľadávky, t.j. právo na vydanie bezdôvodného obohatenia z akej konkrétnej zmluvy bolo postúpené na žalobcu. Ak ide o právo titulom inej zmluvy, ktoré bolo predmetom postúpenia, žalobcovi nesvedčí aktívna vecná legitimácia a žalobe pre nedostatok vecnej legitimácie nemožno bez ďalšieho vyhovieť. Pokiaľ žalobca namietal, že zmluva o postúpení pohľadávky je neplatná, keď postúpenie odporuje zákonu a obsah pohľadávky sa nesmie zmenou veriteľa zmeniť, z obsahu zmluvy o postúpení pohľadávky nedospel k záveru, že zmluva o postúpení pohľadávky je neplatná pre rozpor so zákonom a obsah pohľadávky sa zmenou veriteľa nezmenil. K vecnej pasívnej legitimácii žalovaného súd poukázal na výpis z Obchodného registra žalovaného, pričom pasívna vecná legitimácia strán sporu ani nebola namietaná. Vzhľadom na dôvod pre zamietnutie žaloby pre nedostatok vecnej aktívnej legitimácie sa nezaoberal vznesenou námietkou premičania uplatneného nároku i samotným meritom uplatneného nároku. Na základe uvedených skutočností v súlade s citovanou právnou úpravou rozhodol tak, ako je uvedené v enunciiate rozsudku.

5. O trovách konania rozhodol tak, že z dôvodov hodných osobitného zreteľa úspešnému žalovanému nepriznal právo na náhradu trov konania. Za dôvody hodné osobitného zreteľa považoval nepriaznivú finančnú a sociálnu situáciu žalobcu, ktorý ukončil štúdium v Českej republike, nemá žiaden príjem, je nezamestnaný, poberá iba tzv. SOS dotáciu vo výške 300,- Eur mesačne a žije u svojej tety. Žalobca nie je schopný uhradiť žalovanému trovy konania bez toho, aby vážnym spôsobom nebolo zasiahnuté do zabezpečenia jeho základných životných potrieb. Vzhľadom na predmet podnikania žalovaného nebude nepriznaním náhrady trov konania žalovanému vážnym spôsobom zasiahnuté do jeho finančnej sféry.

6. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, a to proti výroku II.. Odvolanie právne odôvodnil § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“). Mal za to, že žalobca je nezamestnaný a podberá 300,- Eur v rámci pandemickej pomoci sama o sebe nemôže podľa jeho názoru predstavovať dôvod hodný osobitného zreteľa. Uvedené ustanovenie sa má používať iba vo výnimočnom prípade za splnenia ďalšej kumulatívnej podmienky, ktorou je existencia dôvodu hodného osobitného zreteľa. Uviedol, že je toho názoru, že súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého uznesenia neodôvodnil, že by majetková, sociálna, prípadne zárobková situácia žalobcu bola až v takom naliehavom a zlom stave, aby bolo možné a zákonné aplikovať § 257 C.s.p.. Taktiež poukázal na to, že súd prvej inštancie v danom prípade nezdôvodnil na základe vykonania akých dôkazov dospel k skutkovým zisteniam ohľadne majetkových pomerov žalobcu, pričom táto skutočnosť je jediným dôvodom na základe ktorého sa rozhodol súd prvej inštancie aplikovať ust. § 257 C.s.p. a vybočiť tým tak z pravidla priznania náhrady trov konania na základe procesného úspechu vo veci. Poukázal na zistenia súdu prvej inštancie o tom, že žalobca momentálne býva v meste S., pričom na pojednávanie cestoval osobným motorovým vozidlom. Keďže je v žalobcových silách zadovážiť si osobné motorové vozidlo, pričom takéto cestovanie predstavuje rádovo vyššie cestovné náklady ako pri cestovaní prostriedkami hromadnej dopravy, má za to, že povinnosť žalobcu zaplatiť mu trovy konania nepredstavuje pre neho vážne zasiahnutie do zabezpečenia jeho základných životných potrieb. Ak by tomu tak naozaj bolo, je možné dôvodne očakávať, že by sa žalobca ku svojej údajne nepriaznivej finančnej situácii správal úspornejšie. Z uvedeného dôvodu je presvedčený o tom, že by mal súd rozhodnúť o trovách konania v zmysle základného a esenciálneho kritéria priznania náhrady trov konania, a teda podľa zásady úspechu v spore. Uviedol, že samotné začatie konania inicioval žalobca podaním žaloby, pričom práve v dôsledku tohto úkonu mu vznikli nevyžiadané trovy konania. Poukázal na to, že nie je tou stranou, ktorá by zavinila akékoľvek trovy súdneho konania a z toho dôvodu nevidí dôvod na to, prečo by mal byť nedôvodnou žalobou ukracovaný zo svojho majetku. Takýto postup by nemohol byť považovaný za zákonný a spravodlivý. Poukázal na to, že chápe, že žalobca nemusí byť v súčasnosti vo výhodnej životnej situácii, avšak nemôže byť správnym spôsobom riešenia tejto situácie kompenzácia zásahmi do jeho majetkovej sféry. Príslušný súd mal teda iné možnosti ako modifikovať danú situáciu, napr. s povolením náhrady trov konania v jednotlivých splátkach alebo čiastočné priznanie náhrady trov konania. Na základe uvedených skutočností je toho

názoru, že použitie § 257 C.s.p. je voči nemu nespravodlivé, prieči sa dobrým mravom a je v rozpore so základnými princípmi právneho poriadku Slovenskej republiky. V tomto smere poukázal aj na rozhodnutia súdov v obdobných veciach. Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. tak, že žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu a rovnako má žalovaný voči žalobcovi právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

7. Žalobca sa k podanému odvolaniu vyjadril tak, že žalobu podával v dobrej viere a nevedel o skutočnosti, že v postúpenej pohľadávke je zle vyšpecifikovaný postupovaný nárok. Uviedol, že pokiaľ spotrebiteľ je oklamáný, má právo iniciovať konanie o domáhať sa vrátenia zaplatenej čiastky, o ktorú sa žalovaný obohatil využitím nekalých obchodných praktík, zavádzania spotrebiteľa zmluvami obsahujúcimi niekoľko desiatok strán. V takomto prípade sa nedá hovoriť o šikanóznej žalobe alebo o zjavnej bezúspešnosti sporu. K nepriaznivej finančnej situácii uviedol, že je osobou nezamestnanou (nie dobrovoľne) a nemá žiaden príjem. Do tejto situácie sa nedostal vlastnou vinou a vzhľadom na okolnosti s pandemiou, ani nie je pre neho možné zamestnanie si nájsť. Z opatrnosti priložil rozhodnutie o jeho zaradení do uchádzačov o zamestnanie z apríla. Navyše uviedol, že nepoberá SOS dotáciu a tak nemá ako trovy právneho zastúpenia žalovaného uhradiť. Ďalej uviedol, že na pojednávanie cestoval jeho starým motorovým vozidlom, ktoré kúpil pred niekoľkými rokmi od správcu konkurznej podstaty za pár eur, pričom ide o staré XX-ročné vozidlo značky I., navyše na naftový úsporný pohon s nízkym obsahom motora. Zároveň v priebehu cesty vybavil viacero vecí súčasne, ako napríklad preberanie pošty a to, že sa na súd dostavil na motorovom vozidle neznamená, že je bohatý. Ako už uviedol, nevlastní žiaden majetok a nemá žiaden príjem, čo je dôvodom, aby úspešnej strane nebola priznaná náhrada trov konania, inak by výrazným a citeľným spôsobom bolo privedené zhoršenie stavu. Žiadal, aby súd odvolanie zamietol a rozsudok ako vedne správny potvrdil a priznal aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške 100%, v prípade, ak mu nejaké trovy vzniknú.

8. Žalovaný sa vyjadril tak, že poukázal na rozsudok vo veci samej, kde bola žaloba žalobcu zamietnutá pre nedostatok vecnej aktívnej legitímácie, preto vyjadrenia žalobcu v prvej časti jeho vyjadrenia považuje za bezpredmetné a absolútne nerešpektujúce súdne rozhodnutie a právny stav. Vo vzťahu k druhej časti vyjadrenia žalobcu uviedol, že žalobca dostatočne nepreukázal dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré popisuje § 257 C.s.p.. Uviedol, že žalobca tvrdenia o nedobrovoľnom nezamestnaní nijako dôkazne nepodložil. Taktiež poukázal na to, že predložené potvrdenie o zaradení občana do evidencie uchádzačov o zamestnanie je zo dňa 16.04.2021. Práve v tomto období bola a stále pandemická situácia priaznivá, preto tvrdenia o nedobrovoľnej nezamestnanosti nepovažuje za dôveryhodné. Človek, ktorý by nevlastnil žiaden majetok a nemal žiadny príjem by pravdepodobne nevlastnil ani motorové vozidlo, a to akejkoľvek značky, keďže pohonné látky a údržba rastúcim vekom vozidla i jeho rýchlejšia amortizácia stoja nemalé finančné prostriedky. Súhlasil s tvrdením žalobcu, že vlastníctvo motorového vozidla nerobí človeka bohatým, no určite to neznamená, že je daný človek bez akéhokoľvek majetku a akéhokoľvek príjmu. Opätovne zdôraznil, že žalobca mohol a mal si byť vedomý, že s iniciovaním sporového konania je spojená príslušný procesná zodpovednosť žalobcu za výsledok konania. Inými slovami, žalobca mal dôvodne očakávať i tú možnosť, že v prípade neúspechu v súdnom konaní bude zaviazaný hradiť žalovanému trovy konania. Uviedol, že v ostatnom zotrváva na svojich tvrdeniach v odvolaní trvá. Na základe uvedených skutkových a právnych dôvodov žiadal, aby odvolací súd rozhodol tak, ako uviedol v podanom odvolaní.

9. Žalobca sa vyjadril tak, že úverová zmluva obsahovala neprijateľné zmluvné podmienky ako žalobca vedel z obdobných judikátov, kde totožná zmluva bola prehlásená za neplatnú. Čo sa týka zmluvy o postúpení pohľadávky, tak konal s odbornou starostlivosťou, nemal ani najmenšie pochybnosti o danej zmluve a odôvodnene nemal ani dôvod očakávať, že súd žalobu zamietne z dôvodu zlej zmluvy o postúpení pohľadávok. K nepriaznivej finančnej situácii uviedol, že na súd cestoval motorovým vozidlom vo veku XX rokov, ktoré kúpil od správcu konkurznej podstaty v roku 2019 za sumu 800,- Eur a v prípade daného vozidla sa nedá hovoriť o amortizácii, nakoľko sa jeho trhovú hodnotu za posledné dva roky takmer nezmenila, resp. sa znížila len o pár %. Navyše po ceste vybavil viacero vecí a zároveň prostredníctvom tzv. spolujazdy prostredníctvom aplikácie W. odviezol ľudí, ktorí mali cestu rovnakým smerom, čím jeho náklady boli rovnaké ako keby cestoval verejným dopravným prostriedkom. Uviedol, že nie je možné ho trestať nepriznaním trov konania, len preto, že sa na súd dopravil motorovým vozidlom a nie verejnou dopravou. Ďalej uviedol, že pandemická situácia je naďalej zlá a nájsť si adekvátne slušné zamestnanie je problém a aj naďalej je vedený ako nezamestnaný. Opakovane poukázal na to, že nemá žiaden príjem a do uvedenej situácie sa nedostal vlastnou vinou a možnosť dať sa v konaní zastúpiť

advokátom nie je pre žalovaného povinnosťou, preto pokiaľ by konal hospodárne, tak sa mohol nechať zastupovať podnikovým právnikom, prípadne inou oprávnenou osobou a nevznikli by mu tak trovy nad rámec bežnej administratívnej činnosti. Vzhľadom na uvedené žiadal, aby odvolací súd rozhodol tak, ako uviedol vo svojom predošlom vyjadrení.

10. Žalovaný sa vyjadril tak, že predložil súdu zistenia, ktoré získal z verejne dostupných zdrojov, a to na uznesenie Okresného súdu Žilina, sp. zn. 6K/11/2015 zo dňa 15.01.2020, kde žalobcovi ako záujemcovi boli priamym predajom za sumu 101,- Eur predané pohľadávky dlžníka; ďalej v konkurznom konaní sp. zn. 2K/18/2019 rozhodol Okresný súd Prešov tak, že udelil súhlas správcovi majetku dlžníka na predaj jeho majetku na základe ponukového konania, za najvyššiu ponúknutú sumu vo výške 1.565,- Eur záujemcovi, ktorý bol žalobca. Okrem uvedeného poukázal aj na listy vlastníctva, z ktorých vyplýva, že žalobca uvedené nehnuteľnosti nadobudol do svojho výlučného vlastníctva, pričom podľa osobných údajov je dôvodný predpoklad, že ide o jednu a tú istú fyzickú osobu. Z uvedených prameňov je jednoznačne možné vyvrátiť jeho tvrdenia, že nevlastní žiaden majetok, čo rozporoval samotnou existenciou vlastníckeho práva k motorovému vozidlu. Uviedol, že predložením uvedených skutočností z verejne dostupných zdrojov preukázal odôvodnenosť svojho odvolania. Mal za to, že tvrdenia žalobcu nereflektujú skutočný stav, sú účelovo vykonštruované. Zotrval na svojom odvolaní a podľa neho v danom prípade nie je dôvod na aplikáciu dôvodov hodných osobitného zreteľa.

11. Žalobca sa vyjadril tak, že prvú spomínanú pohľadávku ešte neodkúpil, lebo čaká na potvrdenie zmluvy od správcu konkurznej podstaty, pričom ide prakticky o bezcennú pohľadávku, čiže čistý zisk z tohto obchodu bude okolo 200,- Eur za takmer dva roky urgovania správcu a desiatky telefonátov. K druhej spomínanej pohľadávke uviedol, že uvedené nehnuteľnosti nezakúpil za svoje finančné prostriedky, ale za požičané finančné prostriedky. Ďalej uviedol, že samotný areál je t.č. nespeňažiteľný a využíva ho na prechodné bývanie v prevádzkovej budove, z dôvodu, že nedisponuje vlastným bývaním. V závere ešte uviedol, že nepriznanie trov konania nemusí byť len z dôvodu samotnej zlej finančnej situácie, ale môže byť aj s ohľadom na predmet a charakter sporu, pričom nepriznanie sa hodnotí vo vzťahu ku dňu samotného pojednávania a opätovne poukázal na to, že žalovaný sa nemusel nechať zastupovať advokátskou kanceláriou. Vzhľadom na uvedené zopakoval svoj návrh na rozhodnutie o odvolaní žalobcu.

12. Ďalšie vyjadrenia vo veci podané neboli.

13. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (ustanovenie § 34 C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (ustanovenie § 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

14. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným porušením práva na spravodlivý proces, nesprávnych skutkových zistení a nesprávneho právneho posúdenia, teda, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

15. K námietke porušenia práva na spravodlivý proces odvolací súd uvádza, že obsah práva na spravodlivý proces je pomerne široký, pričom medzi jeho zložky možno zaradiť predovšetkým právo na prístup súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia. Porušenie ktoréhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu predstavuje pochybenie súdu. O naplnenie uvedeného odvolacieho dôvodu však pôjde vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu znemožnil realizáciu práv strany sporu dosiahol určitú intenzitu, ktorá odôvodňuje záver o tom, že potom sa celé konanie nejaví ako spravodlivé. Konkrétne pochybenie súdu musí byť však hodnotené v kontexte celého konania, t.j. vplyv na ďalšie pochybenia,

možnosť zvrátenia nesprávneho postupu, následky, atď.. Zároveň tiež nie je možné prehliadnuť, že niektoré čiastkové práva, ktoré tvoria právo na spravodlivý proces zákon normuje ako samostatné odvolacie dôvody. V predmetnom prípade mal odvolací súd za to, že táto odvolacia námietka nebola naplnená.

16. K námietke nesprávne zisteného skutkového stavu odvolací súd poznamenáva, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktorý objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdy sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoj nárok alebo sa bráni proti jeho uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. Odvolací súd dospel k záveru o naplnení tejto odvolacej námietky, pretože súd prvej inštancie nedostatočne zistil skutkový stav vo vzťahu k aplikácii § 257 C.s.p..

17. K námietke o nesprávnom právnom posúdení odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Odvolací súd zistil, že došlo k naplneniu aj tejto odvolacej námietky a to tým, že súd prvej inštancie síce na predmetný prípad aplikoval správny právny predpis, avšak tento nesprávne interpretoval.

18. Zmyslom a účelom náhrady trov konania je poskytnúť úspešnej strane konania ktorej to priznáva zákon, náhradu tých trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musela alebo bude musieť nepochybné zaplatiť, pričom by ich nemusela zaplatiť, ak by tu nebolo konanie pred všeobecným súdom.

19. Rozhodovanie o trovách súdneho konania je integrálnou súčasťou súdneho konania ako celku a je samo o sebe spôsobilé zasiahnuť do práva strany podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv základných slobôd, ako to dôvodil aj Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) v rozhodnutí zo dňa 06.02.1954 vo veci Beer proti Rakúsku, resp. v rozhodnutí zo dňa 07.10.2004 vo veci Bauman proti Rakúsku (č. 30428/96, resp. 76809/01).

20. Vo vzťahu k aplikácii ust. § 257 C.s.p., odvolací súd uvádza, že toto ustanovenie predstavuje výnimku pri rozhodovaní o trovách konania. Účelom tohto ustanovenia je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného absolútného práva. Je výrazom skutočnosti, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kauzistický, aby postihol celú rozmanitosť života, právo sa dotvára sudcovským výkladom v medziach ustanovených všeobecnými podmienkami uvedenými v zákone, za splnenia ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru o náhrade trov konania, než by plynuli z použitia všeobecných zásad náhrady trov konania. Civilný sporový poriadok vyžaduje pre realizáciu tohto sudcovského moderačného práva, aby v danom prípade išlo o výnimočné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa.

21. Zo slovného znenia vyššie uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že ide o ustanovenie výnimočné, ktoré má súdu umožniť, aby pri rozhodovaní o náhrade trov konania mohol prihliadnuť k zvláštnostiam jednotlivých konkrétnych prípadov a má slúžiť k odstráneniu neprimeranej tvrdosti. Úvaha súdu, že ide o výnimočný prípad a či sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vychádzať z

posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci. Ustanovenie § 257 C.s.p. preto nemožno vykladať tak, že možno kedykoľvek bez ohľadu na základné zásady rozhodovania o náhrade trov konania nepriznať náhradu trov úspešnej strane konania; vždy musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa je potrebné prihliadať v prvom rade k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomeroch všetkých strán konania a je potrebné vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale je nutné zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia najmä na majetkové pomery oprávneného účastníka. Významnými z hľadiska aplikácie § 257 C.s.p. sú tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku (práva) na súde, postoj strán v priebehu konania a pod..

22. Zákon explicitne nevypočítava, ktoré okolnosti sú relevantné do takej miery, že môžu predstavovať dôvod na nepriznanie náhrady trov konania. Judikatúra považuje za nepostačujúci na aplikáciu § 257 C.s.p. len všeobecný záver hodnotiaci dopad rozhodnutia o určitom druhu nároku (porov. R 34/1982, R 23/1989).

23. Súd prvej inštancie vzhľadom na dôvody hodné osobitného zreteľa jednak vo finančnej situácii a jednak v sociálnej situácii žalobcu majúc za to, že vzhľadom na predmet podnikania žalovaného nebude nepriznaním náhrady trov konania žalovanému vážnym spôsobom zasiahnuté do jeho finančnej sféry. Odvolací súd sa však s uvedeným záverom súdu prvej inštancie nestotožnil, pretože ako bolo už vyššie uvedené, k aplikácii § 257 C.s.p. by malo dochádzať len vo výnimočných prípadoch, s potrebou náležitého odôvodnenia, pričom je potrebné posudzovať viaceré skutočnosti a okolnosti na oboch sporových stranách, rovnako aj dopad takéhoto rozhodnutia na majetkové pomery oprávnenej sporovej strany. Odvolací súd má za to, že súdom prvej inštancie prezentované dôvody však nenapĺňajú cieľ ust. § 257 C.s.p. a neposkytujú dostatočný základ a dôvod pre aplikáciu tohto ustanovenia na predmetný prípad. V prvom rade odvolací súd poukazuje na to, že súd prvej inštancie pri aplikácii § 257 C.s.p. vychádzal len z tvrdení žalobcu na pojednávaní konanom dňa 22.06.2021, pričom tieto tvrdenia žalobca nijakým spôsobom nepreukázal. Napriek uvedenej skutočnosti však súd prvej inštancie považoval tieto tvrdenia za pravdivé a preukázané, pričom na takýchto záveroch založil potrebu aplikácie § 257 C.s.p. na predmetný prípad, čo však nie je dostačujúce. V druhom rade odvolací súd poukazuje na to, že minimálne finančná situácia žalobcu sa nejaví ako situácia zakladajúca dôvody hodné osobitného zreteľa, pretože napriek tvrdeniam žalobcu o tom, že je nezamestnaný a nemá žiaden príjem, keďže z tvrdení samotného žalobcu vyplýva, že v roku 2019 kúpil motorové vozidlo za sumu 800,- Eur, ktorého prevádzka a údržba (vzhľadom na to, že ide o 12-ročné vozidlo podľa tvrdení žalobcu) si vyžaduje určité aj zvýšené finančné náklady a rovnako aj z vykonaného dokazovania súdu prvej inštancie vyplynulo (bod 10. odôvodnenia, posledná veta), že žalobca nadobudol postúpenú pohľadávku za odplatu vo výške 50,- Eur, a to na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 21.03.2020, t.j. tri mesaice pred podaním žaloby na súd prvej inštancie. Rovnako odvolací súd poukazuje aj na skutočnosti uvádzané žalovaným v rámci odvolacieho konania, a to, že žalobca okrem predmetnej pohľadávky nadobudol za odplatu (101,- Eur a 1.565,- Eur) aj iné pohľadávky, čo vyplýva z verejne dostupných registrov. Odvolací súd rovnako ako žalovaný má za to, že v prípade, ak by finančná situácia žalobcu bola tak nepriaznivá a zlá, ako v priebehu či už prvoinštančného konania alebo odvolacieho konania uvádzal, nebolo by možné, aby bol v tejto situácii schopný nadobudnúť pohľadávky za odplatu a rovnako nadobudnúť motorové vozidlo, síce ešte v roku 2019, ale za sumu 800,- Eur, a to bez akéhokoľvek príjmu. Z uvedených dôvodov mal preto odvolací súd za to, že v predmetnom prípade neboli splnené podmienky na aplikáciu § 257 C.s.p. a súd prvej inštancie tak rozhodol nesprávne, keď žiadnej zo strán náhradu trov konania nepriznal.

24. Rozhodovanie o trovách súdneho konania je integrálnou súčasťou súdneho konania ako celku a je samo o sebe spôsobilé zasiahnuť do práva strany podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv základných slobôd, ako to dôvodil aj Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) v rozhodnutí zo dňa 06.02.1954 vo veci Beer proti Rakúsku, resp. v rozhodnutí zo dňa 07.10.2004 vo veci Bauman proti Rakúsku (č. 30428/96, resp. 76809/01).

25. Úspech vo veci sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku rozhodnutia, ktorým sa vo veci rozhodlo. O plný úspech žalobcu vo veci ide vtedy, ak sa výrok meritórneho rozhodnutia zhoduje so žalobným petitom, t.j. ak sa jeho žalobe vyhovel v plnom rozsahu. Strana, ktorá mala plný úspech vo veci, má nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. V sporových konaniach sa ohľadom náhrady trov konania uplatňuje tzv. zásada úspechu, t.j. strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov proti neúspešnej strane.

26. Vzhľadom na vyššie uvedené tak možno konštatovať, že na predmetný prípad bolo potrebné aplikovať zásadu úspechu vo veci (§ 255 C.s.p.). V predmetnom prípade bola žaloba vo veci samej zamietnutá pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie, preto procesne plne úspešným bol v tomto prípade žalovaný ktorému tak vznikol voči žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100%.

27. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, preto odvolací súd v zmysle § 388 C.s.p. rozsudok v napadnutej časti, t.j. vo výroku II. o trovách konania zmenil tak, že žalovanému priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100% voči žalobcovi, o ktorej výške potom rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

28. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. a § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že úspešnému žalovanému v odvolacom konaní priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnému žalobcovi v plnom rozsahu. O výške priznanej náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 C.s.p.). Odvolací súd nezistil žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa na postup podľa § 257 C.s.p..

29. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).